

246

สภาพและปัญหาการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็ก
ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

นางวิสิษฐ์ศรี ตังคร โยธิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-514-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATE AND PROBLEMS OF PROMOTING THE DEVELOPMENT IN WRITING FOR
CHILDREN IN KINDERGARTENS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Visitsri Tangkalayotin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

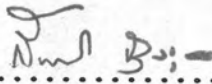
1996

ISBN 974-633-514-6

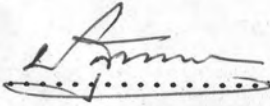
หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็กในโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
โดย นางวิสิษฐ์ศรี ตังครโยธิน
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญยส์สวัสดิ์

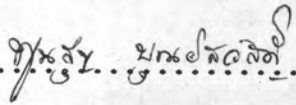

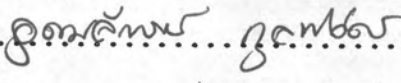
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลันตี ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปิตินันท์ สุทธาร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยส์สวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุตมลักษณ์ กุลนิจิตร)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วิสิฐศรี ตังครโยธิน : สภาพและปัญหาการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็กในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร (STATE AND PROBLEMS OF PROMOTING THE DEVELOPMENT IN WRITING FOR CHILDREN IN KINDERGARTENS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พูนสุข บุญยสวัสดิ์, 228 หน้า. ISBN 974-633-514-6

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็กในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหาร จำนวน 90 คน และครูอนุบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 270 คน และสัมภาษณ์ครูอนุบาล จำนวน 27 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็ก ด้านจุดประสงค์ พบว่า ผู้บริหารและครูอนุบาลส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กฝึกการใช้กล้ามเนื้อและตาให้สัมพันธ์กัน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีโรงเรียนส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็กตามลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนเป็น 5 แบบ คือ แบบคัดเขียนและเตรียมความพร้อม (56.67%) แบบคัดเขียนแบบเตรียมความพร้อมและแบบธรรมชาติรวมกัน (15.56%) แบบคัดเขียน (13.33%) แบบเตรียมความพร้อม (11.11%) แบบเตรียมความพร้อมและแบบธรรมชาติ (3.33%) และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ พบว่า ผู้บริหารให้เด็กจำแนกเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง ส่วนครูอนุบาลให้เด็กเล่นกับงานศิลปะ ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูอนุบาลส่วนใหญ่ใช้แบบฝึกหัดเขียนตัวอักษรหรือแบบฝึกหัดคัดลายมือ ซึ่งได้มาจากเจ้าของโรงเรียนเป็นผู้จัดซื้อ ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารและครูอนุบาลส่วนใหญ่วัดและประเมินผลเด็กโดยตรวจผลงานที่เด็กทำ วัดและประเมินผลกิจกรรมที่จัดโดยสังเกตการให้ความสนใจของเด็ก มีการวัดและประเมินผลกิจกรรมทุกครั้งที่จัด ปัญหาด้านต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูอนุบาลส่วนใหญ่เห็นว่ามีมากคือ ปัญหาด้านตัวเด็ก คือ เด็กไม่พร้อม ปัญหาด้านตัวครูคือ ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมน้อย ปัญหาด้านการบริหาร ผู้บริหารเห็นว่าขาดการประสานงานกับผู้ปกครองเด็ก ส่วนครูอนุบาลเห็นว่า ขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นว่า ครูไม่ชอบใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนครูอนุบาลเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนมีน้อยไม่เพียงพอและครูไม่มีความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ปัญหาอื่น ๆ ผู้บริหารและครูอนุบาลเห็นว่าผู้ปกครองขาดความรู้เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนให้แก่เด็ก

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติต *Titit*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Phon Suk*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C540758 : MAJOR TEACHING WRITING

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS / PROMOTING THE DEVELOPMENT IN WRITING / KINDERGARTENS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION.

VISITSRI TANGKALAYOTIN : STATE AND PROBLEMS OF PROMOTING THE DEVELOPMENT IN WRITING FOR CHILDREN IN KINDERGARTEN'S UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION. BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR POONSOOK PUNYASVASTI, 228 PP. ISBN 974-633-514-6

The purpose of this research was to study the situation and problems of writing development promotion for children in kindergartens subordinated to the office of Private Education Commission. Bangkok Metropolis, regarding objectives of instructional activities, educational media, measurement and evaluation. The data were collected by distributing questionnaires to 90 administrators and 270 teachers of the first, second and third years kindergarten classes. In addition. 27 kindergarten teachers were interviewed. The percentage was used as a mean for data analysis. The following is the summary of the research findings.

The state of writing development promotion for children was found that, for the objectives point, most administrators and kindergarten teachers agree that children should be encouraged to exercise the muscles of their hands and eyes relatively. As for instructional activities, it was found that the writing development promotion consist of five methods: handwriting exercises (13.33%) readiness preparation exercises (11.11%), handwriting and readiness preparation exercises (56.69%) readiness preparation and natural exercises (3.33%) and the mixed handwriting, readiness preparation and natural exercises (15.56%). It was also found that the administrators suggested that children should be guided to compare the similarities and differences of the form or shape. Meanwhile, the teachers think that children should play with art objects. Educational media and equipment provided by the school owners and used by the administrators and teachers included letter writing and handwriting exercises books. They evaluated this method by checking the works and activities of children for all assignments. Children's interests were observed as well.

Problems related to the aforementioned educational activities and management were as follows:

- The administrators and kindergarten teachers agreed that most problems arise from no readiness of children.
- Teachers' problem: Teachers were not sufficiently experienced in conducting activities.
- Management problem: Inadequate co-operation from the parents.
- Educational media and equipment : Teachers did not like using the media and equipment.
- Others : Parents were lack of knowledge and experience in writing development promotion for children.

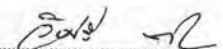
Regarding the viewpoint of the kindergarten teachers, problems were as follows:

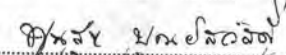
- Teachers' problem: Teacher were not sufficiently experienced in conducting activities.
- Management: Insufficient co-operation between the administrators and the teachers.
- Educational media and equipment : Insufficient media and equipment; teachers have no knowledge and experience in producing media and equipment.
- Others: Parents were lack of knowledge and experience in writing development promotion for Children.

ภาควิชา ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย.....

ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด รองศาสตราจารย์ ปิตินันท์ สุทธารัตน ปรชธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลนิจิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้เสียสละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน อนึ่งเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา อาจารย์ทุกท่าน และขอบคุณเพื่อนทุกคน ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นางวิสิฏฐ์ศรี ตังครโยธิน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
คำจำกัดความในการวิจัย.....	13
วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
บทที่ 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
ความหมายของการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน.....	19
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านการเขียน.....	22
ความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน.....	43
องค์ประกอบและความพร้อมในการเขียน.....	45
การเตรียมความพร้อมในการเขียน.....	48
การสอนภาษาโดยส่วนรวม.....	53
การสอนคัดเขียนหรือคัดลายมือ.....	64
งานวิจัยในประเทศ.....	73
งานวิจัยต่างประเทศ.....	78
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	84
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	84
เครื่องมือในการวิจัย.....	85
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
บทที่ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
บทที่ 5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	139
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	139
วิธีดำเนินการวิจัย.....	139
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	140
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	140
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	141
สรุปผลการวิจัย.....	141
อภิปรายผลการวิจัย.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	158
รายการอ้างอิง.....	161
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก.	172
ภาคผนวก ข.	180
ภาคผนวก ค.	191
ภาคผนวก ง.	218
ประวัติผู้เขียน.....	228

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ที่ตอบแบบสอบถาม.....	86
2	ตัวอย่างประชากร ที่ใช้สังเกตและสัมภาษณ์.....	176
3	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูอนุบาล จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา.....	95
4	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูอนุบาล จำแนกตามสาขาที่จบ.....	97
5	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูอนุบาล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน.....	99
6	จำนวนและร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามความรู้พื้นฐานและที่มาของการได้รับความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล.....	100
7	จำนวนและร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามงานที่รับผิดชอบและเหตุผลที่ทำหน้าที่ครูผู้สอน.....	101
8	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูอนุบาล จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาลและประสบการณ์การส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน.....	102
9	จำนวนและร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน.....	104
10	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูอนุบาลผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็น ในด้านจุดประสงค์.....	105
11	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็น ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	107
12	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็น ในด้านสื่อการเรียนการสอน.....	111
13	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความคิดเห็น ในด้านการวัดและประเมินผล.....	113
14	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้รับการสัมภาษณ์ที่ให้ความเห็น ในด้านปัญหาต่าง ๆ.....	115
15	สรุปผลการแยกแบบการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนจากลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน.....	118
16	รายละเอียดเกี่ยวกับการแยกแบบการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน จากลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน.....	182
17	กิจกรรมการเรียนการสอนในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียน ตามความเห็นของผู้บริหารและครูอนุบาล.....	187